

Αθήνα, 12.6.2020

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε, το Εργαστήριο Πληροφορικής και το Εργαστήριο Πολιτικής Οικονομίας & Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης του Τμήματος Γεωργικής Οικονομίας και Ανάπτυξης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών συμμετέχουν στο *Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα Horizon 2020: «SALSA – Small farms, small food businesses and sustainable food and nutrition security»*, με 14 Ευρωπαϊκές και 5 Αφρικανικές χώρες (2016-2020). Περισσότερες πληροφορίες για το Πρόγραμμα και τα μέχρι σήμερα αποτελέσματά του μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπο: <http://www.salsa.uevora.pt/en/>.

Κύριος στόχος του ερευνητικού αυτού προγράμματος είναι η εξέταση της συμβολής των μικρών Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων (μΓΕ) και των μικρών Επιχειρήσεων Τροφίμων (μΕΤ) στην Επισιτιστική και Διατροφική Ασφάλεια (ΕΔΑ). Σημαντικό μέρος του έργου αφορούσε στην επισήμανση των απαραίτητων προϋποθέσεων, ώστε οι μΓΕ να συμβάλουν στην κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης τροφίμων που προκύπτει από τον ολοένα και αυξανόμενο παγκόσμιο πληθυσμό, σε ένα περιβάλλον με περιορισμένους φυσικούς πόρους. Η μελέτη αφορούσε τις μΓΕ με έκταση μέχρι 5 εκτάρια (50 στρέμματα) και οικονομικό μέγεθος μέχρι 8 Μονάδες Οικονομικού Μεγέθους (ισοδύναμο με 9.600 € Τυπικής Εκροής). Λεπτομερή συμπεράσματα που αφορούν 25 περιοχές (NUTS 3) της ΕΕ και 5 της Αφρικής, μεταξύ των οποίων οι τρεις (3) αφορούν την Ελλάδα (Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) Ηλείας, Λάρισας και Ημαθίας) παρέχονται στα συνοδευτικά φυλλάδια, στα παραδοτέα του έργου που είναι αναρτημένα στον ανωτέρω ιστότοπο του προγράμματος, καθώς και σε αναμενόμενες δημοσιεύσεις (Special Issue, Global Food Security Journal, Eds Teresa Pinto Correia).

Στην τελική φάση του προγράμματος διαμορφώθηκαν προτάσεις πολιτικής που αφορούν τις μΓΕ στο σύνολο των περιοχών μελέτης, αλλά και ειδικότερα στις περιοχές όπου εντοπίστηκαν ομοιότητες στην τυπολογία των μΓΕ (<https://doi.org/10.1016/landusepol.2018.04.2012>), όπως για παράδειγμα η Νότια Ευρώπη που περιλαμβάνει τις χώρες Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία και Ελλάδα. Παρά το γεγονός, ότι οι μΓΕ στις ανωτέρω χώρες συνεισφέρουν σημαντικά στο περιφερειακά παραγόμενο προϊόν, υπάρχει περιθώριο για την ενίσχυση της παρουσίας τους στις τοπικές αγορές και του ρόλου τους στην περιφερειακή διατροφική και επισιτιστική ασφάλεια. Στα αποτελέσματα περιλαμβάνονται απαντήσεις σε θέματα στρατηγικής και πολιτικών που αφορούν ανάγκες των μΓΕ/μΕΤ και υποδεικνύουν σαφείς δράσεις που αποτελούν προτεραιότητα για τις εθνικές και περιφερειακές αρχές, ιδίως εκείνες που είναι υπεύθυνες για τον προγραμματισμό των κονδυλίων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) της Ε.Ε. μετά το 2020.

Το πρόγραμμα SALSA χρησιμοποιώντας τεχνολογίες τηλεπισκόπησης σαν κύρια μέθοδο παρακολούθησης των μΓΕ, κατέδειξε και τη χρησιμότητα των δορυφορικών δεδομένων Sentinel-1 και Sentinel-2 παρέχοντας ουσιώδης πληροφορίες για την κατανομή τους (που βρίσκονται), τον τύπο τους

(ποικιλομορφία καλλιεργειών), το φυσικό μέγεθος των γεωτεμαχίων των καλλιεργειών (εμβαδομέτρηση), καθώς και την εκτίμηση της απόδοσης (παραγωγή καλλιέργειας). Δημιουργήθηκαν, μεταξύ άλλων, για κάθε μία από τις 30 περιφέρειες αναφοράς, χάρτης της αγροτικής γης, χάρτης της χωρικής κατανομής των μΓΕ πάνω στη γεωργική γη, χάρτης με τις επικρατούσες καλλιέργειες των γεωτεμαχίων των μΓΕ, συγκεντρωτικός πίνακας της καλλιεργούμενης έκτασης για κάθε τύπο καλλιέργειας, και τέλος πίνακας με τις εκτιμήσεις της παραγωγής των καλλιεργειών, συνδυάζοντας πληροφορίες που συλλέχθηκαν γι' αυτό τον σκοπό από συνεντεύξεις αγροτών.

Από πλευράς Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών στο πρόγραμμα απασχολήθηκαν περί τα 15 άτομα. Ευχαριστούμε όλες τις ομάδες εργασίες των ΠΕ που ασχολήθηκαν με το πρόγραμμα, δίνοντας σημαντικές πληροφορίες στα διάφορα workshops και ημερίδες του προγράμματος. Λόγω του COVID-19, με λύπη δηλώνουμε την αδυναμία μας να πραγματοποιήσουμε την τελική ημερίδα με φυσική παρουσία προκειμένου να κοινοποιήσουμε τα τελικά αποτελέσματα του προγράμματος. Παραμένουμε όμως διασυνδεδεμένοι, ώστε από κοινού να διερευνήσουμε, προωθήσουμε και επεκτείνουμε τα σημαντικά ευρήματα του SALSΑ εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη των μΓΕ/μΕΤ.

Η κύρια ομάδα συμμετοχής του ΓΠΑ:

Θεόδωρος Τσιλιγκιρίδης, Καθηγητής, Επιστημονικός Υπεύθυνος
Πάυλος Καρανικόλας, Καθηγητής
Γιάννης Γούσιος, ΕΙΔΙΠ
Ελπινίκη Οικονομοπούλου, ΕΙΔΙΠ
Κατερίνα Αϊναλή, Υποψήφια Διδάκτωρ